

סוכה.

וקשה, שהרי האנן תנן: החוטט בגדיש לעשות לו סוכה, אינה סוכה?²⁹⁴

אלא לאו, שמע מינה כדרב הונא, שכאשר יש חלל טפח הרי זו סוכה, ומשנתנו מדברת כשלא היה שם חלל טפח במשך שבעה, ואילו הברייתא מדברת כשהיה תחת הגדיש חלל טפח במשך שבעה, ועל כן הכשירה סוכה זו.

ומסיקה הגמרא: אכן, שמע מינה כדרב הונא:

איכא דרמי ליה מירמא; יש שהיו שונים את דברי רב הונא, כתירוץ על קושיא שהוקשתה בבית המדרש, על סתירת דברי המשנה והברייתא:

שהרי במשנתנו תנן: החוטט בגדיש לעשות

לו סוכה אינה סוכה, והא תניא, והרי בברייתא שנינו: החוטט בגדיש לעשות לו סוכה הרי זו סוכה?²⁹⁴

וליישב קושיא זו אמר רב הונא: לא קשיא; כאן בברייתא מדובר, בשיש שם חלל טפח במשך שבעה, ועל כן כשרה הסוכה. ואילו כאן במשנתנו מדובר, בשאין שם חלל טפח במשך שבעה, ועל כן הסוכה פסולה.

מתניתין:

המשלשל דפנות מלמעלה למטה, שהתחיל לארוג את המחיצה בסמוך לסכך, ואורג ובא את הדופן כלפי מטה,⁽²⁹⁴⁾

אם לא סיים לעשותה עד הארץ ממש, והרי היא עתה גבוהה מן הארץ שלשה טפחים — שיעור שיכול הגדי להכנס דרכו לסוכה בנקל כשראשו זקוף, הרי היא פסולה, לפי שאין

294. לשון רש"י משמע, שהיה הסכך קודם שהתחיל לארוג את המחיצה. אמנם ברמ"א סימן תרל"ה כתב שאין לעשות את הסכך קודם שיעשה את הדפנות, הואיל וסכך בלא דפנות אינו חשוב סכך, וכיון שלא היה חשוב סכך בשעת עשייתו, פסול הוא משום "תעשה ולא מן העשוי".

אלא שאינו צריך לעשות כל גובה המחיצות קודם הסיכוך, ודי במחיצות גבוהות טפח שאז לכשיסכך שם אוהל עליו שיעור אוהל טפח. וכמו שמצינו לגבי החוטט בגדיש, שאם היה שם חלל טפח קודם לכן הרי היא כשרה. וכנראה שרש"י לא חשש לדין זה, ולא הצריך לעשות כן אלא בחוטט בגדיש, כי שם אם לא היה חלל אין זה סכך כלל, אלא חלק מן הגדיש. אבל כאן סבר רש"י, שגם סכך המסכך על פני מקום

היה צר יותר ולא היה כשיעור הכשר סוכה. ואפילו הכי הסוכה כשרה, לפי שאין צריך שבכל שיעור הסוכה יעשה הסכך לשם סוכה, ודי בכך שבאותו חלל טפח שהוא שיעור חשוב לענין אוהל נעשה הסכך לשם סוכה.

ויש לעיין לפי זה, מדוע צריך שיהיה אורך החלל כשיעור הכשר סוכה? במה שונה אורכה מרוחבה?! אבל לפירוש רש"י, מדובר שעשה חלל גבוה טפח על פני כל שטח הסוכה, ולא היה חסר אלא גובה עשרה טפחים.

ולפירושו של רש"י, הביא המאירי שנחלקו הראשונים, האם אחר שהיה שם חלל בשיעור הכשר סוכה יכול הוא להרחיב את הסוכה גם למקום שלא היה בו חלל קודם לכן או לא. ובטור ושולחן ערוך סימן תרל"ה פסקו, שאין להרחיב את הסוכה יותר ממקום החלל.